

Rohelise Lipu kriteeriumid 2017:

1. Haridusasutus on liitunud *Rohelise kooli* programmiga ning osalenud vähemalt kahel programmi raames läbi viidud seminaril aastas.
2. Haridusasutuses on loodud keskkonnatöörühm, milles on esindatud juhtkonna liikmed, õpetajad, töötajad, lapsevanemad ning koolides ka eri vanusega õpilased. Töörühma koosolekud protokollitakse. Koolides peab õpilasi olema töörühma koosseisus üle poole. Õpilased juhivad töörühma (vajadusel täiskasvanu juhendamisel) ja protokollivad koosolekuid. Lasteaedades kaasab töörühm lapsed keskkonnaotsuste tegemisse vajadusel muul viisil, lisades selle viisi kohta selgituse roheline lipu taotlusele. Haridusasutuse keskkonnarühma protokollid avalikustatakse töörühma stendil, haridusasutuse kodulehel, blogis vm. Töörühma aruandeid tutvustatakse õppenõukogus ja vanemate koosolekutel vähemalt üks kord poolaastas.
3. Rohelise lipu taotlusele on lisatud töörühma nimekiri, koosolekute toimumise ajad ja käsitletud teemad ning selgitatud, kuidas sündisid töörühma otsused. Taotluses on esitatud näiteid, et roheline kooli programmi on haaratud kogu haridusasutus, või vähemalt enamik sellest, mitte ainult keskkonnatöörühm (näiteks nimekiri kogu haridusasutust haaranud üritustest, õppenõukogul käsitletud keskkonnateemad vms).
4. Igal aastal on koostatud ja läbi viidud haridusasutuse keskkonnaülevaatus, vaadeldes kõikide järgmiste teemade käsitletust õppetöös ja asutuse rohelisel majandamisel:
  - Elurikkus ja loodus
  - Kliimamuutused
  - Energia
  - Globaalne kodakondsus
  - Tervis ja heaolu
  - Meri ja rannik
  - Õueala
  - Transport
  - Jäätmed
  - Prügi
  - Vesi

Teemasid võib ülevaatusel läbiviimisel grupeerida, kuid iga teema peab olema vaadeldud.

5. Keskkonnaülevaatus küsimused ja läbiviimise kirjeldus lisatakse taotlusele.
6. Keskkonnaülevaatus tulemuste alusel valitakse punktis 4 loetletud teemade hulgast kolm, millele õppeaasta jooksul keskendutakse. Valitud teemadele keskendudes koostatakse asutuse keskkonnategevuskava, milles on püstitatud haridusasutuse keskkonnaeesmärgid ja tegevused nende saavutamiseks. Tegevuskava võib vormistada näiteks arengukava lisana. Tegevuskava periood võib olla 1–3 aastat, kuid tegevuskava uuendatakse igal aastal vastavalt iga-aastase keskkonnaülevaatus tulemustele ja uute eesmärkide püstitamisele.
7. Rohelise lipu taotlusele lisatakse nende teemade nimekiri, millele keskenduti. On soovitatav, et igal aastal lisandub või vahetub üks teema, st pikema aja jooksul on tegeletud kõikide teemadega. Üks aastateemadest kolme aasta jooksul peab olema kas globaalne kodakondsus või kliimamuutused.
8. Haridusasutus järgib tegevuses *Rohelise kooli* programmi seitsme sammu strateegiat ning esitab taotluses selged tõendid, et strateegiat on järgitud, st.:
  - loodud nõuetele vastav töörühm;
  - viidud läbi keskkonnaülevaatus;

- püstitatud keskkonnanäidised ja koostatud tegevuskava eesmärkide saavutamiseks;
  - esitatakse näited, et tegevuskavas kavandatud tegevused on kuni taotluse esitamise hetkeni läbi viidud;
  - punktis 4 nimetatud teemade hulgast valitud 3 teemat on lõimitud õppetöös;
  - jälgitakse eesmärkide saavutamist;
  - koostatud on kooli/lasteaia keskkonnapõhimõtted, millest lähtutakse igapäevases töös.
9. Haridusametuse keskkonnanäidised saavutused peavad olema tõendatud (tabelid või diagrammid vee, energia jt ressursside säästmise kohta, fotod tegevustest, muudatused dokumentides jms). Kui ka keskkonnanäidise eesmärke ei saavutatud, peab taotluses olema näha, et nendega tegeldi.
10. Rohelise kooli programmi tegevused haridusametuses peavad olema hästi nähtavad (kajastatud kodulehel). Kui on avaldatud haridusametuse keskkonnanäidise kajastavaid artikleid või muid meediakajastusi, siis lisatakse taotlusele nende kohta viited. Võimalusel on teisi haridusametusi teavitatud rohelise kooli programmis osalemisest ja jagatud nendega oma kogemusi (rohelise kooli ja muudel seminaridel, konverentsidel, projektide raames), lisades selle kohta selgituse rohelise lipu taotlusele.

Roheline Lipp antakse haridusametusele kaheks aastaks, kuid ülevaade keskkonnanäidistest tuleb esitada iga-aastaselt.

Taotlus esitatakse vastaval vormil aadressil sirje@hared.ee hiljemalt 13. septembriks.